

EL PROVEÏMENT D'AIGÜES, L'ESCORXADOR I ELS RENTADORS: UN AMBICIÓS PROJECTE DELS ANYS 20

Olga Arnau Fernández

El proveïment d'aigües pel poble ha estat sempre una de les preocupacions de la majoria d'alcaldes.

Al segle passat també era una qüestió que preocupava als diferents batlles d'Altafulla.

En el número 15 dels Estudis Altafullencs ja es va tractar aquest projecte, però aprofundint més en aquest tema, podem observar que aquest projecte de proveïment d'aigües d'Altafulla, va anar acompanyat d'un escorxador i de rentadors.

ELS INICIS

En el ple que va tenir lloc el dia 21 de novembre de l'any 1929, apareix per primera vegada el lligam pel que fa al proveïment d'aigües, l'escorxador i els rentadors.

En aquest ple extraordinari, sota la presidència del Sr. Alcalde, Sr. Martín Inglés Ramón, s'acorda "*... al objeto de discutir y un acaso, aprobar la propuesta de habilitación de crédito para el presupuesto ordinario de mil novecientos veinte y nueve acordado por la Comisión municipal permanente en sesión ordinaria celebrada el día veinte de Octubre último y resolver sobre la petición hecha por el Sr. Ingeniero Industrial Don Joaquín Pella Argelaguet para que se le nombre Director de las obras de abastecimiento de aguas, matadero y lavaderos...*"

El ple segueix de la manera següent: "*... Discutido convenientemente la utilidad y necesidad de que el Ayuntamiento designe un facultativo para dirigir e inspeccionar las obras del abastecimiento de aguas de esta población, matadero y lavaderos y considerando que Don Joaquín Pella Argelaguet, formalizó por encargo de este*

Ayuntamiento el proyecto del abastecimiento de aguas y se compromete a formalizar el del matadero y lavaderos, los planos de construcción, los permisos para el paso de carretera y para el cruce del ferrocarril y todos cuantos documentos sean necesarios, circunstancia que le ha hecho acreedor a la confianza de esta Corporación municipal y que las condiciones ofrecidas por dicho señor en escrito de diez y seis del mes que cursa se estiman aceptables, dada la importancia de las obras, se acuerda por unanimidad designar a Don Joaquín Pella Argelaguet, Ingeniero Industrial para el cargo de Director técnico de las obras del abastecimiento de aguas potables de esta población, matadero y lavaderos, aceptando al ofrecimiento de sus honorarios y demás trabajos a realizar antes mencionados, o sea, asignándole la suma de cuatro mil pesetas, percibiendo mil pesetas a la entrega de los planos del lavadero, matadero y permisos de carretera y cruce con el ferrocarril y las restantes en pagos mensuales a contar de la fecha que se empiecen las obras y a razón de pesetas mil cada mes, y el saldo si lo hubiere, al estar completamente terminados los mismos, con cargos de presupuesto extraordinario del corriente año y que el presente acuerdo se comuniqué oficialmente al interesado para la aceptación en firme de esta designación..."¹

MEMÒRIA I PRESSUPOST DE L'ESCORXADOR²

Sense preveure cap tipus d'incidència, al febrer de l'any següent, el Sr. Joaquín Pella Argelaguet presenta davant la Corporació Municipal el projecte de l'escorxador.

La primera part del projecte, la MEMÒRIA del mateix, diu així:

ANTECEDENTES

Careciendo la Villa de Altafulla de un Matadero, y en la necesidad de regularizar los servicios de abastecimiento de carnes en armonía con las disponibilidades de la población, consciente de la importancia sanitaria de este servicio, el Ayuntamiento ha tomado el acuerdo de utilizar un pequeño solar de su propiedad que por su emplazamiento adecuado, y por su fácil acceso, permita establecer un matadero en forma que su instalación, con no ser costosa, se halle dotada de todas las condiciones higiénicas necesarias.

El edificio destinado a matadero consta de dos plantas. En la planta baja se establece la sala de matanza, que con otras características menos importantes, se establece con un pavimento y paredes impermeables provistos de una toma de agua que permitirá la irrigación periódica de dicha dependencia.

1. Libro de actas de las sesiones celebradas por el ayuntamiento, 27-8-1929 a 11-7-1931.

2. Proyecto de Matadero febrero 1930. Document dipositat al Centre d'Estudis d'Altafulla.

Ninguna dificultad ofrece el desagüe, y la evacuación de residuos de la matanza se efectuará mediante un ramal de cloacas con desagüe alejado del casco de la población.

Las instalaciones de la sala de matanza se irán montando progresivamente y a medida que el Municipio disponga de nuevos elementos a propuesta del Veterinario Municipal.

En la planta del primer piso se establece un local que podrá destinarse al laboratorio de ensayos y despacho del veterinario.

Contiguo al edificio del matadero, adosado a éste, se halla un corral provisto también de dos cuadras para ganado lanar y porcuno. Dichas cuadras y corral están dotados de los mismos elementos higiénicos que la sala de matanza.

Las edificaciones que dejamos descritas, se construirán de mampostería ordinaria.

Los pisos de la solera y de la cubierta se apoyarán sobre vigas metálicas empotradas en la pared y apoyadas en vigas maestras debidamente calculadas al objeto.

Pel que fa al pressupost, l'informe diu el següent:

CUADRO DE PRECIOS UNITARIOS

Metro cúbico de mampostería ordinaria	33'00 ptas.
Metro cuadrado de tabique	6'00 “
Metro cuadrado de solera de varilla de dos gruesos	6'00 “
Metro cuadrado de cubierta con solera de varilla	8'00 “
Metro cuadrado de revoque	2'00 “
Carpintería, metro cuadrado	70'00 “
Viguetas de hierro para los pisos y cu- bierta, el kilo	0'65 “
Cubierta de “Uralita”, el metro cuadrado	5'00 “

PRESUPUESTO MATADERO

MAMPOSTERÍA PAREDES EDIFICIO

60'4 m³ mampostería ordinaria a 33 ptas. m³ 1.993'20 ptas.

MAMPOSTERÍA PAREDES CORRAL

12'2 m³ mampostería ordinaria a 33 ptas. m³ 402'60 “

MAMPOSTERÍA PAREDES CUADRAS

9 m³ mampostería ordinaria a 33 ptas. m³ 297'00 “

TABIQUE CUADRAS

7 m² tabique a 6 ptas. m² 42'00 “

SOLERA Y CUBIERTA EDIFICIO

112'9 m² a 6 ptas. m² 677'40 “

PAVIMENTOS

112'9 m² a 8 ptas. m² 903'20 “

CUBIERTA CUADRAS

16,25 m² Uralita a 5 ptas. m² 81,25 “

REVOQUE TOTAL

608 m² a 2 ptas. m² 1.216'00 ptas.

CARPINTERÍA

27 m² a 70 ptas. m² 1.890'00 “

VIGAS

108 m. viguetas de cubierta 583'96 “

16m. viga maestra 559'50 “

ESCALERA

De acceso al primer piso 300'00 “

TABIQUES BAÑOS EDIFICIO

14'25 m² a 6 ptas. m² 85'00 “

TABIQUES 1er. PISO EDIFICIO

25'5 m² a 6 ptas. m² 153'00 “

Accesorios e imprevistos 500'00 "

IMPORTE TOTAL

DEL PRESUPUESTO DE EJECUCIÓN. 9.648'61 ptas.

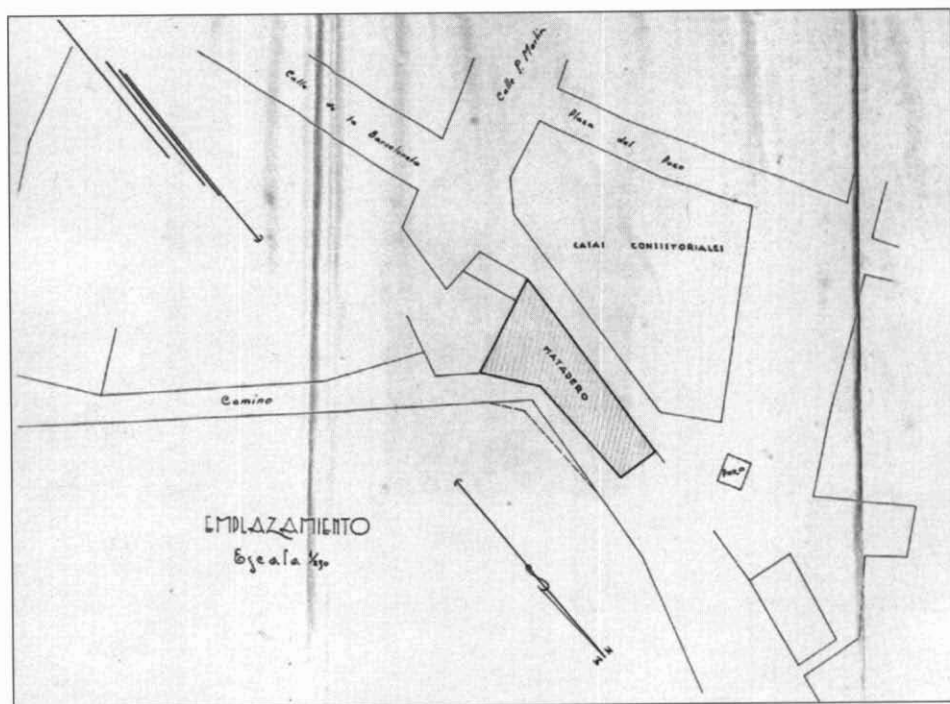
Importa el presente presupuesto la cantidad de pesetas,

NUEVE MIL SEISCIENTAS OCHENTA Y CUATRO CON SESENTA Y UN CENTIMOS.

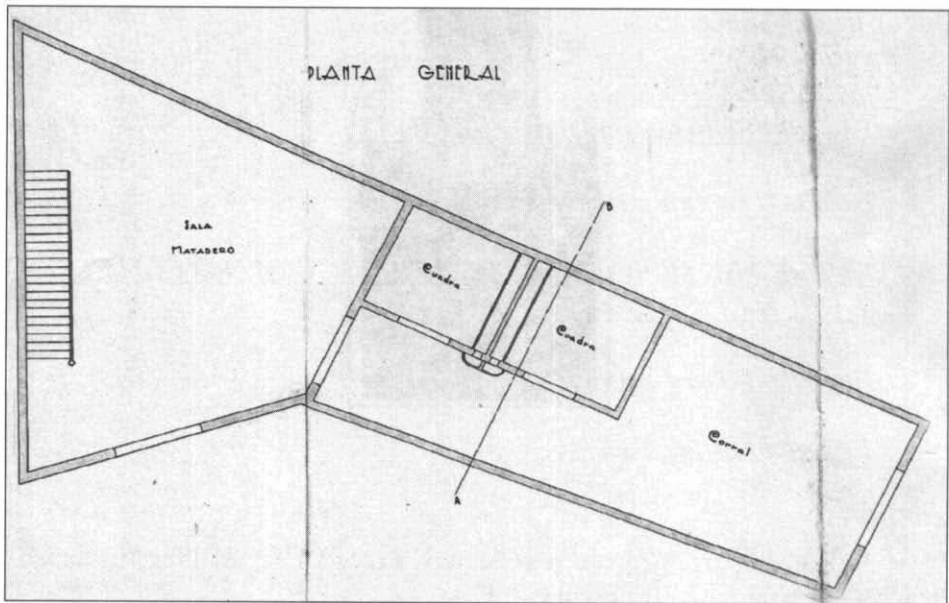
Altafulla, Febrero de 1930.

EL INGENIERO

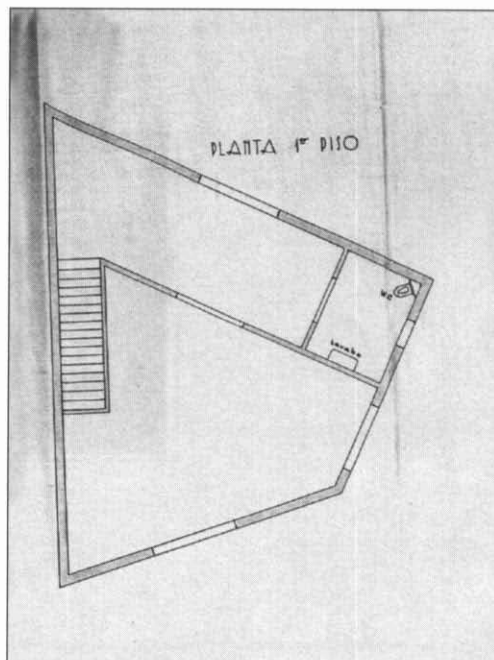
La segona part del projecte reflecteix, a escala 1:50 les diferents dependències que tindrà el futur escorxador.

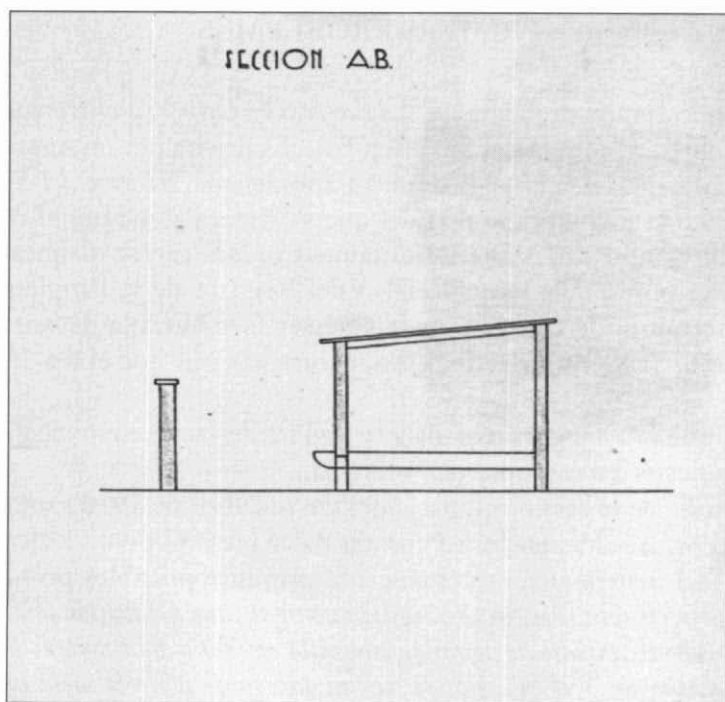
Com es pot comprovar, aquest escorxador s'havia d'instal·lar al costat mateix de l'Ajuntament.

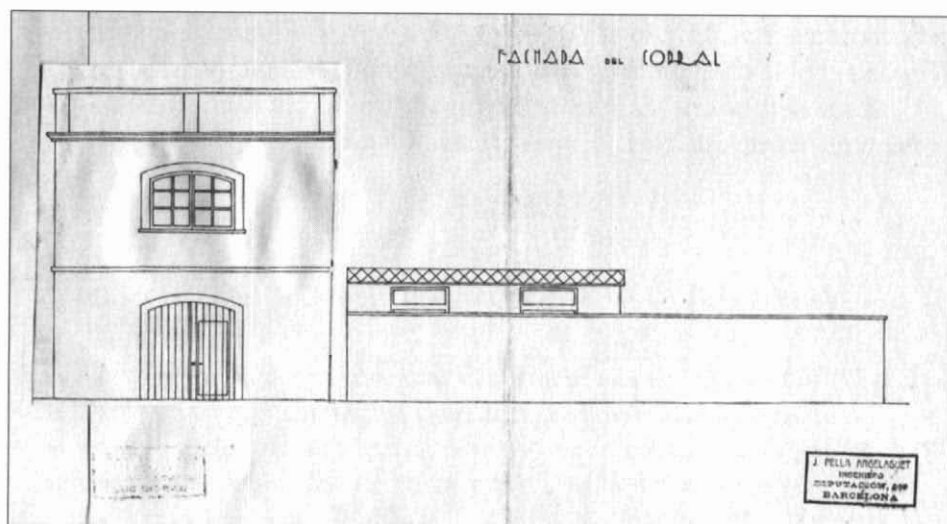
A la PLANTA GENERAL hi observem una sala gran, pròpiament per a les tasques de l'escorxador, dues quadres i un corral.

S'accedia al primer pis per una escala, però no sabem a què anava destinat, tant sols hi podem observar un espai destinat per a lavabo.

Secció del projecte d'escorxador.

Façana del corral.

PRIMERS PROBLEMES

La qüestió del proveïment d'aigües no va patir cap entrebanc inicialment, ja que es va adquirir al Sr. Josep Balsells Rovira per un import d'onze mil sis-centes pessetes la peça de terra anomenada "*Huerto del Señor*", incloent en aquesta compra el pou del que s'extreia l'aigua per al reg. També es té en compte el fet que l'Ajuntament es farà càrrec d'aquest import, del de l'escriptura, dels Drets Reials i del Registre de la Propietat. Finalment, l'escriptura de compra-venda va ésser formalitzada davant el notari del Vendrell, Sr. Pedro Martín. La signatura va tenir lloc el dia 24 de maig de 1929.

Pel que fa a l'escorxador i als rentadors, les actes municipals fins a la data, no reflecteixen cap tipus de problema.

És més, en la sessió ordinària del dia 6 d'abril de 1930 i sota la presidència del Sr. Alcalde, en José Punsoda Balañá, escollit com a alcalde el 26 de febrer del mateix any, es comencen a preveure possibles problemes pel que fa al proveïment d'aigües "*..Seguidamente se pone a discusión la reforma del proyecto de abastecimiento de aguas de esta villa en la que han tomado parte varios señores Concejales y el Sr. Alcalde solicita que quede sobre la mesa hasta el día veinte y siete del mes que cursa y que en dicho día se reúna de nuevo el Pleno para resolver en definitiva la reforma del mentado proyecto, a lo que acceden los señores Concejales...*"³

Ja és en el Ple extraordinari del dia 27 d'abril de 1930 quan els problemes pel que fa al proveïment d'aigües s'aguditzen i no sabem del cert si la pressió popular va fer que el projecte es desestimés. El que sembla clar és el fet que el poble d'Altafulla es va alçar en contra de l'Ajuntament.

És al setmanari "*La Veu de Tarragona*" en el seu número 880, que hi trobem un article que parla d'aquest tema, diu així:

INFORMACIÓ DE LES COMARQUES

ALTAFULLA

"El diumenge passat fou un dia de satisfacció per nostre poble; tots els veïns, quasi pot dir-se sense excepció, acudiren a l'Ajuntament per assistir a la sessió en que s'havia de ratificar o rebutjar definitivament el descabellat projecte d'aigües que'ns havia deixat l'Ajuntament de la dictadura i que no podia ésser

3. Libro de actas de las sesiones celebradas por el ayuntamiento 27-8-1929 a 11-7-1931.

causa de res més que d'endeutar l'Ajuntament fent pagar i tot als veïns quantitats impossibles, per una petita quantitat d'aigua dolenta.

Tots els regidors eren presents i el poble esperava amb impaciència el seu acord. En principi el secretari es negava a llegir la proposició de rebutjament de l'Alcalde, negativa que continuà fins que'l senyor Pilón regidor i partidari del projecte, li digué que devia llegir-la.

El públic escoltà atent i respectuós, convençut de que, fins el Sr. Pilón, ex-advocat de l'Estat i home de gran cultura, encar que fós partidari del projecte d'aigua, com que compendria l'impossibilitat de que el poble pogués portar la càrrega que li anaven a posar al damunt, contribuiria a fer que l'acord de desistir es prenguéss per unanimitat.

Així fou, cosa que fa honor a l'Ajuntament i als partidaris i tot del projecte, ja que així han demostrat que son amor a Altafulla és superior a l'interès de servir a uns senyors que'ns fan l'honor de passar temporades entre nosaltres, als qui tots voldriem servir, però que no pot ésser per manca de mitjos econòmics.

Quan l'Alcalde preguntà si es desistís del projecte, el crit de SI fou unànim de regidors i públic. Aquest aplaudí satisfet i en sortir els regidors victorejà l'Alcalde, el venerable senyor Josep Punsoda i l'acompanyà fins a casa seva amb aplaudiments entusiastes.

Altafulla està de joia: l'obra dels ajuntaments dictatorials va revisant-se i desfent se amb calma i amb el bon criteri que cal."

LA VEU DE TARRAGONA⁴

Dissabte 3 de maig de 1930

Prèviament, entre els dies 6 d'abril i el ple extraordinari del dia 27 del mateix mes, i sabent que el poble d'Altafulla no està content amb el seu Consistori, apareixen per tota la vila els escrits que reproduïm a la pàgina següent:⁵

4. Setmanari "La Veu de Tarragona" Any XVIII n° 880, 3 de maig de 1930.

5. Full reivindicatiu distribuït entre els veïns.

Al poble d' Altafulla

Ací, a Altafulla, tenim plantejat amb tota la seva nuesa, un problema principal: el de les aigües. Fins ara, Altafulla havia estat una bassa d'oli. Ara ja s'ha trencat el glaç i cal que tots ens definim clarament. Res de mitges tintes ni subterfugis. Cadascú al seu lloc.

PLANTEJAMENT DICTATORIAL

Peró, com ha començat a plantejar-se aquesta qüestió? Ningú ho sap ben bé. Es sap que van fer aixó o alló; que s'han fet molts de passos, que s'han enmanllevat molts diners, amb l'esperança de la consignació de l'Estat, que encare no ha vingut ni potser vindrà. El poble d'Altafulla, tots nosaltres els que treballém i no més paguem a la casa de la vila, no en sabem res. Els quatre o cinc que es creuen poder manejar les cireres, ja son ben bé prou. El poble rai! No cal posar-lo al corrent de res. A l'hora de pagar ja vindrà amb els quartos a les mans.

ES BONA L'AIGUA?

Peró, com es que de cop i volta s'ha plantejat ara aquest assumpte? Que s'ha trobat una font, l'aigua de la qual és miraculosa? Tots sabem que es tracte d'aigua de sinia. Ningú sap el com i el que de l'anàlisi de les aigües, igual com si hagués de servir per plantar cols i no per beure tots els habitants d'Altafulla. Endemés, hi ha qui dubta que sigui prou caudalosa A l'istiu, diuen, a vegades ha quedat estroncada l'aigua de l'Hort del Senyor. Y aixó amb catúfols. Penseu quant hi hagues un motor!

Ja tenim l'experiencia amb el que passa amb l'aigua del pou. Les dones us ho dirán el que han de fer cada mati per aconseguir-ne una galleta d'aigua.

ES TRACTE D'UN NEGOCI PEL POBLE?

Hi ha molta gent generosa pel món, que perquè porten voluntat a un poble, els hi fan una escola, deixen iustituit un dot etc. etc. Altafulla per aquest costat no ha estat mai sortosa. Que hi farem! Ningú pot obligar a un altre a que sigui generós, fins en el cas que nedi en l'abundancia. Amb tot, es manera indirecta de demostrar l'afecte que senten pel poble d'Altafulla.

Peró avui ja no es lligen els gossos amb llangonisses. Tothom busca el que li convé sense tindre cap consideració. Que'ns fa falta aigua i resultaria un mal negoci canalitzar-la pel seu propi compte?, que pagui el poble, que ja hi está acostumat!

Com que ningú, sinó dos o tres, no en saben res en concret de tot aquest embolic de les aigües, no podem criticar res. El que si podem dir, que si fos un bon negoci, no ens ho haurien endossat a tot el poble.

MOTS FINALS

S'ha obrat com es devia amb el poble? L'aigua es bona, i n'hi haurá prou? Per uns quants que vulguin l'aigua, havém de pagar tot el poble?

Ningú sap quan costaria de canalitzar, fer el dipòsit etc. Mentres tant, ja ens enrosquen més a la casa de la vila, i encare preparem pels anys que vindrán els vostres fills encare anirán geperuts de les aigües d'ara.

Que s'ha de fer dones? Diumenge s'ha de tractar d'aquest assumpte a la casa de la vila. Que no hi falti ningú! I qui més hi sàpiga que més hi digni.

ELS ACORDS DEL PLE FAN CANVIAR EL PROJECTE

És en aquest ple extraordinari del dia 27 d'abril de 1930, quan té lloc el debat pel que fa al proveïment d'aigües.⁶

De totes maneres, al final d'aquest ple, es prenen els següents acords que tenen a veure amb el conjunt dels tres projectes: proveïment d'aigües, escorxador i rentadors:

“Declarado urgente el asunto el Concejal Sr. Pilón manifiesta que habida cuenta de que el Ayuntamiento tenia gastadas treinta mil pesetas del empréstito de las aguas, estudió una fórmula que permitiera la implantación de la traida de ellas lo menos gravosa posible y que permitiera el percibo de la subvención del Estado, pero que habiendo, en esta sesión acudido a la Casa Ayuntamiento una multitud de vecinos contrarios a todo proyecto que no implique la devolución del empréstito contratado y estimando que dicha concurrencia promovida por la misma autoridad municipal implicaba una coacción a los Concejales en el momento de emitir su voto accedia desde luego a la proposición formulada por el Sr. Punsoda; y por unanimidad se aprueba la proposición presentada por el Sr. Alcalde y se acuerda:

1º. Revocar el acuerdo adoptado en la sesión del día 8 de mayo de 1929 de ejecutar las obras de abastecimiento de aguas del pozo “Huerto del Señor” conforme el proyecto del Ingeniero D. Joaquín Pella Argelaguet, cuyo proyecto quedará archivado como base de estudio, en todo caso, de la parte que del mismo se estime realizable...”⁷

Però, malgrat la resolució i els acords d'aquest ple, els problemes segueixen, i un mes després, exactament el dia 29 de maig del mateix any, l'acta reflexa el següent:

“Acto seguido el Sr. Presidente ordena al Secretario la lectura del oficio de Don Pedro Pilón Sterling presentando la dimisión del cargo de Concejal que como mayor contribuyente ejerce por residir en Barcelona y verificada la Corporación acuerda por unanimidad informar al Excmo. Sr. Gobernador Civil de la Provincia que proceda admitírsela y nombrar en su lugar para ejercer el cargo de Concejal a Don Antonio Martí Ballesté que es el mayor contribuyente que sigue...”⁸

No sabem del cert si el sr. Pilón va presentar la seva renúncia com a regidor per tot el que havia passat fins aleshores. El que està clar és que a les actes no hi consta cap mena de consideració pel que fa a una possible reflexió de l'esmentat Sr. Pilón.

6. Vegeu Estudis Altafullencs n° 15

7. Libro de actas de las sesiones celebradas por el ayuntamiento 27-8-1929 a 11-7-1931.

8. Libro de actas de las sesiones celebradas por el ayuntamiento 27-8-1929 a 11-7-1931.

És a meitats de juny del mateix any, quan el ple es torna a reunir en sessió extraordinària per tornar a parlar del projecte de proveïment d'aigües, escorxador i rentadors, més concretament del que fa referència a l'amortització de les obligacions. En aquesta primera sessió s'amortitzen 136 obligacions per un import de 68.000 ptes, corresponents al principal emprèstít que encara no havia estat gastat. Les 56 obligacions restants s'acorda que siguin amortitzades en un termini de 10 anys a comptar des de l'any 1931.

UNS ANYS DESPRÉS...

És a partir de 1934 que es reprenen els tres projectes, però a partir d'aquesta data ja no es presenten al ple formant un mateix bloc, es tracten per separat i amb una nomenclatura diferent.

Essent alcalde en Lluís Punsoda Marqués, el vint de maig de 1934, en la sessió celebrada, s'acorda el següent:

*"... llegeix la comunicació del sr. Eugeni Pijoan Sunyé del dia 8 de maig, en la qual manifesta que continuarà amb l'arrendament de l'hort de l'Ajuntament, però que renuncia a omplir el safareig públic pel preu que se li establí per acord del dia divuit de març prop passat. S'aprova per unanimitat no acceptar el que proposa ja que no es vol desglosar l'arrendament de l'hort de l'omplir el safareig públic. Tot seguit el Sr. Alcalde dona compte que per no haver omplert el safareig públic al dissabte dia dotze de maig, en Eugeni Pijoan, li va imposar una multa de cinquanta pessetes. S'aprova per unanimitat l'actuació del Sr. Alcalde en aquest afer."*⁹

És en aquesta data quan per primera vegada es parla de safareig públic i no de rentadors i també apareix el projecte deslligat del proveïment d'aigües i de l'escorxador.

Uns mesos després, en la sessió celebrada el dia 26 d'agost del mateix any, es torna a parlar de l'escorxador i s'origina el següent acord:

*"La Comissió d'Obres públiques presenta un projecte d'escorxador municipal, per emplaçar-lo al pati propietat de l'Ajuntament al carrer Barceloneta i proposa que la part financera vagi a Estudi de la Comissió de Finances, per si immediatament pot portar-se a efecte ja que l'actual situat a l'edifici de la Casa de la Vila és insuficient i no reuneix condicions."*¹⁰

9. Llibre d'actes de l'Ajuntament d'Altafulla. Comença el 20 de maig de 1934 a novembre de 1936.

10. Llibre d'actes de l'Ajuntament d'Altafulla. Comença el 20 de maig de 1934 a novembre de 1936.

Segons aquest acord del ple, i per la seva ubicació, podem entendre que es torna a reprendre el projecte inicial d'escorxador de l'enginyer Sr. Pella. Però en la sessió del dia 23 de setembre del mateix any 1934, els termes en els quals es parla són els següents:

"A continuació el Sr. Josep Pijoan, per la Comissió de Finances presenta el següent dictamen:

*"Estudiat el Projecte i Pressupost de l'Escorxador Municipal i no arribant a la quantitat de 2500 ptes el seu cost total, de conformitat amb l'art. 176, cas 1er. de la Llei Municipal de Catalunya, aquesta Comissió creu convenient per als interessos municipals, efectuar l'Escorxador mitjançant gestió directa".*¹¹

Aquest dictamen és el que ens fa dubtar de si seguiran el projecte inicial, ja que al ple es parla d'un import inferior a les 2.500 ptes i el projecte inicial és molt superior a aquesta quantitat (9.684'61 ptes).

Pel que fa al proveïment d'aigües, un any després, concretament el 17 d'agost de 1935 torna a constar a l'acta el següent acord:

*"S'acorda que el Sr. Alcalde en representació de l'Ajuntament sol·liciti una subvenció de 7.000 ptes a la Junta contra l'atur de Madrid per a poder resoldre l'atur involuntari d'aquesta vila i realitzar el projecte d'abastiment d'aigua a la mateixa".*¹²

Podem comprovar mitjançant l'acta que ara ja es passa a parlar "d'abastiment d'aigua" quan fins ara sempre es referien al projecte com a "proveïment d'aigües".

Uns dies després d'aquesta data, el ple en sessió extraordinària acorda el següent:

*"Autoritzar al Sr. Alcalde, en Josep Virgili Plana, per a que realitzi a la Comissió de la Generalitat de Tarragona, el cobrament de les set mil pessetes amb que la Generalitat de Catalunya subvenciona a aquest Ajuntament per a portar a terme l'abastiment d'aigua potable a la població."*¹³

Les gestions municipals pel que fa a aquest tema segueixen i el dia 7 de setembre, es prenen els acords següents:

"A proposta de la Comissió d'Obres Públiques, s'acorda per unanimitat concedir autorització a la Companyia Riegos y Fuerza del Ebro per a instal·lar

11. Llibre d'actes de l'Ajuntament d'Altafulla. Comença el 20 de maig de 1934 a novembre de 1936.

12. Llibre d'actes de l'Ajuntament d'Altafulla. Comença el 20 de maig de 1934 a novembre de 1936.

13. Llibre d'actes de l'Ajuntament d'Altafulla. Comença el 20 de maig de 1934 a novembre de 1936.

una línia elèctrica al camí dels Credos per a portar el fluid elèctric a l'Hort del Municipi, lloc de captació de l'aigua per assortir la població."¹⁴

I també en aquest ple es passa a parlar del safareig públic en aquests termes:

*"S'aprova unànimement l'arrendament efectuat pel Sr. Alcalde en data 19 d'agost passat pel preu de 150 ptes mensuals, del safareig del Sr. Lluís Vallvé Parera, per a destinar-lo al públic i deixar així inutilitzat el del Municipi a fi d'evitar el contacte amb l'aigua de la sènia d'on ha d'efectuar-se la captació per a l'abastiment de la població".*¹⁵

El cinc d'octubre, l'alcalde:

*"... assabenta als reunits que ha tramès al Ministeri d'Obres Públiques i Comunicacions, el projecte d'abastiment d'aigua a la població per tal d'obtenir una subvenció de 7.000 ptes de la Junta contra l'atur involuntari".*¹⁶

Amb posterioritat es pren una gran decisió per a tots i pel bé del poble, com així consta a l'acta de la sessió ordinària del dia dinou d'octubre de 1935:

*"... Vist el resultat altament favorable de l'anàlisi de l'aigua que, procedent de l'Hort del Municipi ha d'assortir la població, proposa a aquest Ajuntament acordi activar en gran manera la projectada instal·lació per elevar-la fins al dipòsit emplaçat a la Plaça de la República, seguint la trajectòria assenyalada en el projecte confeccionat per l'Enginyer Sr. J. Pella Argelaguet a l'any 1929. De consegüent, que es declari l'assumpte urgent... i per tal d'abreujar el major temps possible, es prescindeixi dels tràmits de subhasta i concurs, i s'acordi contractar directament i realitzar per administració l'obrir rases, obres de paleta i fuster i quantes es creguin convenients".*¹⁷

El Consistori és conscient de la urgència d'aquesta qüestió, i segueixen dient:

"La declaració d'urgència és sobradament justificada pels dos motius següents: En primer lloc per la pròpia importància del servei i la manca absoluta d'aigua potable a les fonts públiques, ja que l'actual pou per assortir les fonts durant uns quinze minuts diaris, rendeix poca aigua i impura, havent-hi a

14. Llibre d'actes de l'Ajuntament d'Altafulla. Comença el 20 de maig de 1934 a novembre de 1936.

15. Llibre d'actes de l'Ajuntament d'Altafulla. Comença el 20 de maig de 1934 a novembre de 1936.

16. Llibre d'actes de l'Ajuntament d'Altafulla. Comença el 20 de maig de 1934 a novembre de 1936.

17. Llibre d'actes de l'Ajuntament d'Altafulla. Comença el 20 de maig de 1934 a novembre de 1936.

més el constant perill de que la instal·lació del motor i bomba queda qualsevol dia destruïda degut a l'estat ruïnós en que es troba. Constitueix tot l'esposat un gran perill per a la sanitat pública.

Segonament, l'Ajuntament deu resoldre sens perdre temps, el greu problema de l'atur involuntari en aquesta població, el qual dintre pocs dies en que s'acabarà la recollida de fruits del camp, revestirà una importància excepcional."¹⁸

En aquells anys, ja es començava a parlar d'un problema que ja era considerat greu: l'atur, però fins aleshores catalogat com a "involuntari".

El projecte de l'any 1929 del Sr. Pella Argelaguet torna a sortir a la llum i el 2 de novembre té un lloc un ple amb l'aprovació d'un suplement de crèdit per mitjà d'una transferència al pressupost ordinari de 1.935 ptes. També s'informa al ple del següent:

"La Comissaria de la Generalitat a Tarragona ha aprovat el pressupost extraordinari per a l'abastiment d'aigua a la població, i ha confirmat la declaració d'urgència acordada per aquest Ajuntament en la sessió precedent per a portar a terme les obres de referència.

També exposa haver formalitzat el contracte d'instal·lació de motor i bomba amb el Sr. Antoni Montesinos per la quantitat de tres mil vuit-centes trenta dues ptes; i la tuberia a la casa "Tomás" de Vilanova a raó de 6'60 ptes. El metre."¹⁹

La primera fase de les obres va ser enllestida ràpidament i el dia 19 de desembre del mateix any va ésser inaugurada l'arribada de l'aigua a les fonts públiques.

A l'acte hi van assistir:

"Tot l'Ajuntament, el Sr. Jutge, Sr. Rector i els invitats, anant seguidament a la Plaça de la República a esperar l'Honorable Comissari de la Generalitat a Tarragona. Aquest ha arribat tot seguit acompanyat del Sr. Josep Sentís, ex-comissari de l'Ordre Públic, del Sr. Fortuny, cap del Centre Sanitari Intercomarcal de Reus i del seu Secretari Sr. Ferrer. Fetes les salutacions de rigor s'han personat tots els reunits a l'Hort del Municipi: lloc de captació de l'aigua, on el Sr. Emili Vela Alvarez, Comissari de la Generalitat a Tarragona ha inaugurat el servei i el Sr. Rector ha celebrat la cerimònia de benedicció."²⁰

18. Llibre d'actes de l'Ajuntament d'Altafulla. Comença el 20 de maig de 1934 a novembre de 1936.

19. Llibre d'actes de l'Ajuntament d'Altafulla. Comença el 20 de maig de 1934 a novembre de 1936.

20. Llibre d'actes de l'Ajuntament d'Altafulla. Comença el 20 de maig de 1934 a novembre de 1936.

Es traslladen tots els convidats al Saló d'actes del Consistori, i el Sr. Emili Vila, comissari de la Generalitat a Tarragona i fill d'Altafulla, invita a que es facin les gestions necessàries per a la construcció d'una xarxa de clavegueres i ampliació del servei d'aigües fins al "Comunidó" per a que es pugui efectuar la distribució a domicili.

En el període de la guerra (1936-39), no hi ha constància de cap obra i pel que fa al projecte d'escorxador no se'n parla més, tenint en compte que és el serè qui fa també aquesta tasca i documentalment no es coneix si finalment té lloc la construcció d'un escorxador.

La única constància en actes de l'Ajuntament la tenim, anys més tard, concretament el 15 de març de 1941, essent alcalde i regidors els Srs. José Pijuan Salvat, José M. Roig Marimón, Martín Rius Ginestá, Ignacio Sordé Gual i Enrique Balsells Recasens, quan es reflecteix el següent:

*"Se da cuenta que D. Miguel S. Gatuelles Ferrer ha ofrecido una gran cantidad de piedra para la construcción del matadero municipal. Se acuerda dar las gracias al Sr. Gatuelles por tan benemérita obra."*²¹

No sabem del cert que va passar amb aquests projectes, però podem afirmar que l'escorxador projectat inicialment, no es va construir mai.

21. Libro de actas de las sesiones celebradas por el Ayuntamiento 1945-1948.